

[Udenrigsministeren.]

være forhånden. Ratifikationsbemyndigelsen skal naturligvis stå fast, men det er givet, at jeg, ganske som det hele tiden har været min sædvane, siden jeg blev minister, vil forelægge enhver betydningsfuld sag og enhver betydningsfuld oplysning for det udenrigspolitiske nævn.

Jeg vil gerne tillade mig i tilslutning til det, jeg her har sagt, at nævne, at der fandt en meget interessant og omfattende drøftelse sted på Atlantpagtrådets møde i Ottawa, hvoraf der særlig er grund til at understrege to ting. Fra alle sider, store som små magters side, blev det stærkt fremhævet og understreget, at Atlantpagten er en pagt, der kun har defensive formål, og hvis formål iøvrigt er at bevare freden. De drøftelser, der førtes herom, resulterede i en kategorisk erklæring fra Atlantmagterne om, at de aldrig ville afvise noget virkeligt forsøg på at tilvejebringe en varig fred. Dernæst blev det et af mødets betydningsfulde resultater, at man nu ville gå i gang med at udbygge Atlantmagternes samarbejde til at omfatte ikke blot de militære spørgsmål, som jo er anledningen til og hovedspørgsmålene indenfor pagten, men også søge at tilvejebringe mellem Atlantmagterne et nøjere samarbejde på samfundslivets øvrige områder. I den anledning er der nedsat en lille komité på fem medlemmer, der til det møde, der skal afholdes i Rom i slutningen af november eller begyndelsen af december, skal have forslag færdige.

Jeg vil gerne understrege, at de danske repræsentanter i deres indlæg i Ottawa stærkt fremhævede, at den udenrigspolitik, som skal føres, må være en fælles udenrigspolitik. Intet land kan føre sin udenrigspolitik isoleret, fordi den jo vil få konsekvenser, der også vil ramme de andre medlemmer af pagten. Vi var meget ivrige for, at der kunne tilvejebringes en mulighed for stadige konsultationer og drøftelser alle lande imellem, og derfor hilser vi også med tilfredshed, at det blev besluttet, at Atlantrådet for fremtiden ikke skal have eet møde om året, men 3—4, så at der ikke bliver for lange mellemrum, i hvilke landene ikke er i kontakt med hinanden.

Vi fremhævede stærkt, at hovedformålet må være at sikre, at den eksisterende spænding i verden ikke fører til almindelig krig, og jeg understreger, som jeg allerede har gjort det i folketinget, at hvis det kom til krig, ville Atlantpolitikken i første omgang have lidt et afgørende nederlag, uanset om krigen endte med vestmagternes sejr. Naturligvis har pagten også til formål, hvis krigen

kommer, at beskytte landene mod en ny besættelse og derved bevare deres frihed, men det må være således, at pagtens politik føres på en sådan måde, at den kun har defensive formål. Atlantpagten er jo et maskineri; de foranstaltninger, der træffes som følge af pagten, er i stadig udvikling. Den spænding, der hersker i verden, nødvendiggør, at vi har vor opmærksomhed stærkt fæstet på den fare, der eksisterer, og søger at skabe midler til at hindre, at krigsfaren kommer til udbrud, at skabe en sådan styrke, at vi kan håbe på ved hjælp af den at bevare freden og friheden.

Spørgsmålet om, hvorvidt det, vi allerede har foretaget og har planlagt at foretage på forsvarrets område, er tilstrækkeligt, er for tiden genstand for undersøgelser og vil komme til behandling i Atlantpagtrådets næste møde i Rom, og til forberedelse heraf er der nedsat en 12 mands komité, som skal drøfte, hvad de enkelte landes planer går ud på, og hvor langt de er kommet med dem, og som derudover — det er meget afgørende og væsentligt — skal søge at forene de militære krav, som man kan regne med vil komme til at foreligge, med de økonomiske muligheder, som eksisterer i området som helhed og i hvert enkelt land. Det er en meget betydningsfuld opgave, disse 12 repræsentanter, een for hvert land, har. Det var også en sejr for de mindre lande, at man her anerkendte, at alle naturligvis måtte være med i dette arbejde. Denne komité har altså en overordentlig betydningsfuld opgave, fordi vi undertiden har været i den situation, at stærke militære krav har måttet fremsættes, uden at man i tide har haft lejlighed til også at undersøge og bedømme de økonomiske og finansielle virkninger. Regeringen har udpeget den højtærede finansminister, hr. Thorkil Kristensen, til at repræsentere os i denne komité, hvis arbejde allerede er i fuld gang. Finansministeren har allerede deltaget i et møde i Paris og skal i næste uge påny til Paris for at fortsætte dette arbejde. Det er altså ikke sådan, selvom der er nedsat et forretningsudvalg bestående af de tre stormagtsrepræsentanter, at de andre lande dermed sættes ud af spillet. Tværtimod er der mulighed for, at de kan deltage i de løbende overvejelser, som her finder sted.

Jeg håber hermed at have givet en baggrund for beslutningen om at optage Grækenland og Tyrkiet i Atlantpagten og at have redegjort for, hvorledes disse forhandlinger forløb, og hvad selve den protokol, som vi anmoder om tilladelse til at undertegne og ratificere, indebærer, og jeg skal med disse bemærkninger tillade mig at anbefale